

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej [de](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

angielski

Przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji

Niemcy

1 Czy istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji z udziałem sądu we wzywającym państwie członkowskim lub też bezpośrednio przez sąd tego państwa członkowskiego? Jeżeli tak, jakie obowiązują w tym względzie procedury lub przepisy krajowe?

Przepisy §128a ust. 2 zdanie pierwsze kodeksu postępowania cywilnego (Zivilprozessordnung, kpc) zezwalają na przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji w toku niemieckiego postępowania cywilnego, jeżeli strony wyrażą na to zgodę. Obraz i dźwięk z przesłuchania muszą być przekazywane jednocześnie do miejsca, gdzie podczas przesłuchania znajduje się świadek lub biegły, oraz do sali rozpraw. Jeżeli strony, przedstawiciele i doradców prawnych upoważniono do przebywania w innym miejscu, obraz i dźwięk z przesłuchania muszą być również przekazywane jednocześnie do tego miejsca. W przypadku przesłuchań w drodze wideokonferencji przeprowadzanych przez sąd niemiecki na podstawie wniosku przekazanego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1206/2001 („czynna” pomoc prawna) §128a kpc może mieć zastosowanie z pewnymi zmianami, ponieważ sąd przeprowadzający dowód nie jest tożsamy z sądem, przed którym toczy się postępowanie i który jest zainteresowany uzyskaniem bezpośrednich wrażeń na temat dowodu. Jeżeli sąd wzywający występuje o bezpośrednie przeprowadzenie dowodu zgodnie z art. 17 rozporządzenia („bierna” pomoc prawna), co do zasady każdy wniosek o bezpośrednie przeprowadzenie dowodu z wykorzystaniem technologii komunikacyjnych musi zostać uwzględniony. Ponadto możliwe jest przeprowadzenie dowodu wykraczające poza zastosowanie przepisów §128a kpc. Wnioski mogą zostać odrzucone wyłącznie z przyczyn wymienionych w art. 17 ust. 5. Jednak zgodnie z prawem niemieckim jednostka centralna może ustanowić warunki pośredniego przeprowadzania dowodu.

2 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do rodzaju osób, jakie można przesłuchać w drodze wideokonferencji – np. czy w ten sposób można przesłuchać wyłącznie świadków czy też inne osoby, np. biegłych lub strony?

W drodze wideokonferencji można przesłuchiwać świadków, biegłych i strony (§128a ust. 2 zdanie pierwsze kpc).

3 Jakie ewentualne ograniczenia istnieją w odniesieniu do rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji?

Zgodnie z niemieckim kodeksem postępowania cywilnego dowód można przeprowadzić, przesłuchując świadków, biegłych i strony za pomocą technologii wideokonferencji (§128a ust. 2 kpc). Przeprowadzenie w drodze wideokonferencji innego rodzaju dowodu (dowód z dokumentu i dowód z oględzin) nie zostało wyraźnie dozwolone.

4 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do miejsca przesłuchania osoby przy wykorzystaniu wideokonferencji – np. czy musi się ono odbyć w sądzie?

Prawo nie określa miejsca, w którym musi się znajdować osoba przesłuchiwana. Jednak zgodnie z niemieckim kodeksem postępowania cywilnego miejsce, z którego odbywa się przekaz do sali rozpraw, musi się znajdować w Niemczech.

5 Czy dozwolone jest rejestrowanie przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, a jeżeli tak, to czy dostępne są w tym celu odpowiednie środki?

W §128a ust. 3 zdanie pierwsze kpc nie przewidziano możliwości rejestrowania przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji. Można jednak zarejestrować takie przesłuchanie w ramach pomocy prawnej obejmującej bezpośrednio przeprowadzenie dowodu na podstawie art. 17 rozporządzenia.

6 W jakim języku powinno być prowadzone przesłuchanie: a) w przypadku wniosków na mocy art. 10-12; oraz b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na mocy art. 17?

a) W przypadku wniosków składanych na podstawie art. 10–12 przesłuchanie musi być prowadzone w języku niemieckim. Jeżeli w postępowanie zaangażowane są osoby, które nie władają językiem niemieckim, niezbędna jest obecność tłumacza ustnego. Z usług tłumacza ustnego można zrezygnować, jeżeli wszyscy uczestnicy postępowania władają danym językiem obcym.

b) W przypadku pomocy prawnej obejmującej biernie przeprowadzenie dowodu język przesłuchania określa sąd wzywający. Na podstawie art. 17 ust. 4 jednostka centralna jest jednak uprawniona do określenia warunków pośredniego przeprowadzenia dowodu, takich jak język, w którym odbywa się rozprawa lub przesłuchanie.

7 Jeżeli konieczna jest obecność tłumacza, kto odpowiada za zapewnienie jego obecności w przypadku obydwu rodzajów przesłuchań i gdzie tłumacz powinien się znajdować?

W przypadku „czynnej” pomocy prawnej za przeprowadzenie postępowania i dowodu odpowiada sąd niemiecki zapewniający pomoc. Sądy niemieckie mają obowiązek skorzystać z usług tłumacza ustnego przy przeprowadzaniu dowodu nawet wówczas, gdy choćby jeden uczestnik postępowania nie władał językiem niemieckim. Sąd musi sprawdzić z urzędu, czy dana osoba zna język niemiecki w wystarczającym stopniu. Wybór tłumacza należy do sądu. W przypadku „biernego” przeprowadzenia dowodu na podstawie art. 17 sąd wzywający określa, czy wymagane jest skorzystanie z usług tłumaczy, oraz dokonuje ich wyboru. Na podstawie art. 17 ust. 4 jednostka centralna może zezwolić, w określonych warunkach, na przykład na skorzystanie z usług tłumaczy ustnych. Jednostka centralna może również nakazać przeprowadzenie dowodu w języku niemieckim.

8 Jaką procedurę stosuje się przy organizacji przesłuchania oraz powiadamianiu osoby, która ma zostać przesłuchana, o terminie i miejscu przesłuchania? Z jakim wyprzedzeniem należy ustalić termin przesłuchania, aby osoba, która ma zostać przesłuchana, otrzymała powiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem?

W przypadku czynnej pomocy prawnej świadków i biegłych wzywa nieformalnie sekretariat sądu wezwanego, chyba że sąd wezwany stwierdzi, że konieczne jest doręczenie drogą urzędową. Jeżeli sąd zarządzi przeprowadzenie przesłuchania w drodze wideokonferencji, osoby przesłuchiwane należy wezwać do stawiennictwa w miejscu, z którego prowadzony będzie przekaz. W wezwaniu należy określić strony, przedmiot przesłuchania, jego termin oraz konsekwencje niestawiennictwa. Wezwanie musi zawierać dokładne informacje dotyczące miejsca i terminu przesłuchania. Nie ustanowiono szczególnego okresu wyprzedzenia, z jakim należy przesłać wezwanie.

Jeżeli dowód ma zostać przeprowadzony bezpośrednio przez sąd wzywający na podstawie art. 17 rozporządzenia, osoba, która ma zostać przesłuchana, musi zostać zawiadomiona o czasie i miejscu przesłuchania przez sąd wzywający. Sądy niemieckie wyznaczają termin i miejsce przesłuchania w zależności od warunków technicznych (tj. w zależności od tego, gdzie znajduje się system wideokonferencyjny i kiedy będzie można z niego skorzystać). Termin i

miejsce przesłuchania są zatem ściśle powiązane z udzieleniem zgody przez jednostkę centralną. Co do zasady nie wyznaczono konkretnego terminu; należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że doręczenie przesyłki międzynarodowej zajmuje więcej czasu.

Nie przewidziano żadnej szczególnej procedury związanej z planowaniem faktycznej wideokonferencji. W praktyce jednostka centralna rutynowo wyznacza osobę odpowiedzialną za kontakty w sądzie, w którym ma się odbyć wideokonferencja. Osoba ta może następnie rozstrzygać wszelkie wątpliwości natury praktycznej.

9 Jakie koszty wiążą się z wykorzystaniem wideokonferencji do przeprowadzenia dowodu i jak powinny one być pokrywane?

Wykorzystanie wideokonferencji wiąże się z kosztami nabycia, utrzymania i obsługi urządzeń. Kosztami tymi nie można obciążyć uczestników postępowania. Ponadto ponoszone są opłaty telekomunikacyjne. Sąd wezwany może złożyć wniosek o zwrot opłat telekomunikacyjnych na podstawie art. 10 ust. 4 w związku z art. 18 ust. 2 rozporządzenia.

10 Jakie ewentualne wymogi powinny zostać spełnione, aby zagwarantować poinformowanie osoby przesłuchiwanej bezpośrednio przez sąd wzywający, że występuje ona na zasadzie dobrowolności?

Zgodnie z §64 ust. 2 rozporządzenia w sprawie pomocy prawnej w sprawach cywilnych (Rechtshilfeordnung für Zivilsachen) sąd wzywający musi poinformować osobę, która ma zostać przesłuchana, że przesłuchanie odbywa się na zasadzie dobrowolności.

11 Jaką procedurę stosuje się w celu zweryfikowania tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana?

W przypadku wątpliwości co do tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana, sąd ma obowiązek zweryfikować jej tożsamość na wszystkich etapach postępowania.

12 Jakie wymogi powinny zostać spełnione przy odbieraniu przysięgi i jakie informacje od sądu wzywającego są konieczne, kiedy przysięga jest wymagana przy bezpośrednim przeprowadzaniu dowodu na mocy art. 17?

Jeżeli do niemieckiego sądu wpłynie wniosek sądu wzywającego o przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji, odbywa się ono (a co za tym idzie również odebranie przyrzeczenia) zgodnie z regulaminem sądu wzywającego. Ponieważ współpraca osoby przesłuchiwanej w ramach bezpośredniego przeprowadzenia dowodu, a tym samym jej współpraca podczas odbierania przyrzeczenia, ma zawsze charakter dobrowolny (o czym taką osobę należy oficjalnie pouczyć), państwo wezwane nie może określić dodatkowych wymogów dotyczących odbierania przyrzeczeń. W każdym przypadku jednostka centralna musi zapewnić przestrzeganie wszelkich zakazów – dotyczących składania zeznań – nałożonych na osobę przesłuchiwaną (na podstawie prawa niemieckiego). Przykładem takiej sytuacji jest zakaz przesłuchiwania niemieckich urzędników publicznych bez wcześniejszego uzyskania zgody zatrudniającego ich organu lub zakaz przesłuchiwania lekarzy bez wcześniejszego zwolnienia ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej.

O możliwości odebrania przyrzeczenia i o rodzaju informacji wymaganych od sądu wzywającego decyduje odpowiednia jednostka centralna. Podejmując decyzję o udzieleniu zgody, jednostka centralna musi zagwarantować przestrzeganie wszelkich zakazów – dotyczących składania zeznań – nałożonych na osobę przesłuchiwaną. Między innymi z tego względu jednostka centralna może poprosić o ujawnienie okoliczności, w których osoba przesłuchiwana uzyskała informacje. Na przykład zgodnie z prawem niemieckim niemieccy urzędnicy publiczni mogą składać zeznania wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody organu, dla którego pracują.

13 Przy pomocy jakich środków zapewnia się w miejscu przeprowadzania wideokonferencji obecność osoby do kontaktów, do której sąd wzywający może się zwracać w razie potrzeby, oraz osoby, która jest dostępna w dniu przesłuchania i zajmuje się obsługą sprzętu do przeprowadzenia wideokonferencji oraz rozwiązuje ewentualne problemy techniczne?

System sądowy jest zorganizowany na szczeblu federalnym i podlega administracji sądowej danego kraju związkowego. Oznacza to, że na szczeblu krajowym nie przyjęto żadnych ogólnych przepisów w tym zakresie i że procedurę przeprowadzania dowodu organizuje i przeprowadza administracja sądowa danego kraju związkowego. Dlatego w poszczególnych krajach związkowych procedury mogą się znacznie różnić. W praktyce regulamin opracowuje wyższy sąd krajowy (*Oberlandesgericht*) właściwy dla miejsca, w którym znajduje się sąd wezwany.

14 Czy od sądu wzywającego wymaga się przekazania jakichkolwiek informacji dodatkowych?

Wnioski o przeprowadzenie dowodu otrzymane z zagranicy i zawiadomienia przekazywane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1206/2001 muszą być sporządzone w języku niemieckim lub należy do nich załączyć tłumaczenie na język niemiecki (§1075 kpc).

Ostatnia aktualizacja: 01/06/2017

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.